

SLOVENSKI INFORMATIVNI LIST V AUSTRALIJI. SYDNEY, MELBOURNE, ADELAIDE, PERTH, BRISBANE, HOBART. ★ Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a periodical.

MRTVIM V SPOMIN — ŽIVIM V OPOMIN

POROČILO IZ TRSTA se glasi: Tržaški generalni komisariat je sklenil, da bodo zasuli proslujo jamo pri Bazovici, v katero so v tragičnem letu 1945 komunisti vrgli na stotine svojih žrtev. Ker so pozneje že Nemci to jamč podminirali, je sedaj nemogoče, da bi izkopali žrtve, ki so tu našle svojo strašno smrt. Sklenili so torej, da bodo jamo zasuli in nanjo postavili spomenik s križem — mrtvim v spomin, živim v opomin.

* * *

Bralec, bralka. Ustavi se za hip ob tej strašni bazoviški jami in v duhu poglej vanjo! Resne novembarske misli ti bodo priše v glavo in dušo.

Novembarske misli! Saj praznemo ta mesec dan vernih rajnih, ki so v nebesih ali vica. To po navodilu Cerkve. Tako zelo je to praznovanje v skladu s človekovo naravo, da si je tudi neverni svet osvojil idejo in istočasno praznuje svoj „Dan mrtvih“.

„Mrtvim v spomin“

S smrtno ni vsega konec. Niti ne za tiste, ki sicer ne verujejo v nesmrtnost duše. Vera kajpada uči, da vsakdo odnese s seboj preko groba svoja dela — dobra in slaba. Toda dela vsakogar — dobra in zla — ostanejo za njim še tudi na svetu. Ne moremo vedeti, kako je kdo ob smrti opravil z Bogom. Na lastne oči pa lahko gledamo, kar je storil dobrega ali slabega za svet in življenje tisočev človeških bitij. Njegova slaba dela obžalujemo, da, celo preklinjamo dela in njega samega. Tako ravnomo nagonsko, čeprav bi nam pamet povedala, da nima smisla. Spomin na take ljudi naj bi ostal le zato, da je v opomin živim: ti pa nikar tako!

Drugi tisoči odhajajo v grob, za njimi ostajajo sledi dobrega v blagor tisočev. Spomin na take po pravici blagosavljam. Ob spomini na nanje se navdušujemo za posmemanje. Tu prihaja na misel, da je prav zdaj minilo 40 let od smrti dr. Evangelista Kreka. Njegovo ime in mnogih njemu podobnih je med Slovenci nesmrtno. Je docela razumljivo, da se te dni vrše med rojaki po raznih kontinentih posebne proslave ob tej znameniti obležnici. Obžalujemo, da mi v Avstraliji pustimo take priložnosti iti mimo brez omembe. Zakaj nismo zmožni, da bi se sešli in skupno vsaj nekoliko proslavili? Morda bi taka proslava vila tudi

v nas kapljico duhovne razgibanosti . . .

So med mrtvimi tudi tisoči, ki morda niso presnavljali sveta s plamtečo besedo in dalekovidnim delom. So pa v svojem življenju v blagor bližnjega doprinašali žrtev, morda povsem tihe in pred javnostjo skrite. Mnogi so žrtvali življenje samo. Smrt jim ni bila grenkejša kot kriva pota pod božjim soncem. Zasluzijo, da mislimo nanje s hvaležnostjo in blagosavljam njihov spomin.

Pred neštetimi „bazoviškimi jammami“ se lahko te dni, ali kadar koli, v duhu globoko poklonimo s takimi čustvi v srcu. In prav tako ob tisočih manj znanih grobov onih, ki so v življenju poznali vrednost žrtev in jih junaško jemali nase. Vsi ti zasluzijo spomenik, trajnejši od kamna in kovine — spomenik v hvaležnih srcih.

„Živim v opomin“

Čudno je, da dostikrat tisoči živih narodu in Cerkvi pomenijo manj kot en sam, ki je v grobu. Če bi bilo mogoče, bi se morali vlogi zamenjati. Ali smo mi, ki živimo, tudi zares živi? Živi za bližnjega, za skupnost, za narod, za človeštvo?

Če smo živi le vsak sam zase, za svoje sebično uživanje življenja — v tem naj bo pomen tega življenja? Živi mrlič! Seveda ti dve besedi nista prvič zapisani. Ali nam je pa pomen teh besed kdaj že prav živo prodrl v dušo?

Rojak, rojakinja. Ne bom te spet vprašal, zakaj in čemu si, kjer pač si. Vprašam nekaj drugega: Zakaj morajo po nekaj letih tvoje preselitev twoji starši, bratje in sestre, prijatelji in znanci — iskatи tvoj naslov po časopisu in javnih uradih? Zakaj se hočeš izgubiti celo za najožje sorodnike? Živi mrlič? Zmerom mi vstane v duši ta vzklik, ko berem v pismu ali tisku: Kdo bi vedel, kje je ta in ta? Ne piše več niti materi . . .

In me je sram v imenu vsega slovenstva, ko kaj takega berem . . .

Živi mrlič — žal, imamo jih med sabo!

V takem ravnjanju je začetek in korenina vsega nadaljnega odmiranja. Tako se začne brezpomembnost življenja, ki se kaj hitro prenese na vse druge človeške odnose. Kako bož takemu govoril, da ne sme živeti le zase? Ko pa niti za svojo mater več ne živi . . . ?

„Samo enkrat potujem tod, kakš-

ne sledi bodo ostale za mano?“

Tako se sprašuje „dober človek“, ob tem vprašanju obstoji tisočkrat na poti skozi življenje. Le tak, ki mu to vprašanje zmerom lebdi pred očmi, si bo mogel zasluziti „blag spomin“ po smrti. Blag spomin in blagoslov vseh, ki so ga poznali. In ta blag spomin bo

obenem spodbuda: Tako hodite skozi življenje!

Nanizal sem ti, rojak, rojakinja, ob zasutih bazoviški jami, ob grobu dr. Evangelista Kreka, ob tvojem lastnem bodočem grobu — nekaj novemberskih misli.

Samo enkrat potuješ todle! — Gorski.

Pod Barkovljanskim SVETILNIKOM

Iza belih ograd rahlo sanja
veter preko slanih sipin.
Morje preliva se v živi sjaj
zlatih iskric in lučk;
zlatih kot en sam spomin.

Vse tiho. In vsi so odšli,
Nihče več večera ne čaka.
Ali iz pravljic, iz sanj srebrno zvonii?
Je veter edini pianist,
ki na školjke in duše igra?

V naročje je rumenkasti list pridrel
in bi hotel v srce, v dno oči —
pa ne more:
med prsti, ki skrivajo obraz,
mi solza brdkosti polzi . . .

Neva Rudolf.

„DUH NAM SEVA“

SE MI ZVENI V UŠESIH pesem
S iz ljudske šole: vem, sedel sem
ob podstrešnem oknu, ki je gledalo
ravno v cerkvico na Malem gradu,
ter se je učil na pamet . . . Sedel
sem po turško in si gladil kolena,
kajti učil sem se pesmi in to ni
bila lahka stvar, zlasti če pomislim,
da so spodaj nekje kričali otroci
ter se lovili okoli vodnjaka. Takrat
mi ni bila pesem prav nič všeč;
mislim, da je nisem niti razumel,
čeprav je bila namenjena
otrokom. Bila je le nadležno breme . . .
Toda njeni verzi mi še danes pojde v ušesih — in prav
zdajle, ko pišem tele vrstice, zlasti
konec:

„Sonc je zašlo za goro,
mesec je odšel za soncem,
ogenj v hiši je ugasnil,
sam ostal si brez besede;
odgovori, Ciciban:
kaj je naša zadnja luč?“

Naša zadnja luč je duh:
vse je jasno, duh nam seva,
k Bogu pota razodeva.“

Sonce, mesec, ogenj, beseda,
duh . . .

Sonc, dobrotni podeljevalec življenja, oče upanja; mesec, tihi so-potnik na nočnih poteh; ogenj, ki nas veže v občestvo družine; beseda, ki nas druži preko meja; duh, tajna svetilka srca, ki nam razsvetljuje pot do samega Boga . . .

Veliko sem doživel nocoj!

* * *

Bili so dnevi, ko sem verjel, da ima slednje naših neznatnih življenj svojo svetilko, ki počasi dogoreva. Plamen nekaterih že pri rojstvu ni večji kakor cvet marjetice — to so svetilke angelov . . . Takrat, ko sem bil še poln te lepe vere, mi je oče govoril:

„Ne jezi se na uro in ne kolni luč! Nekoč ti bo bila zadnja ura in svetila poslednja luč.“

Še danes se mi zde te besede ka-kor enajsta zapoved božja.

Da, nekoč bomo v trudnih rokah držali poslednjo blagoslovljeno svečo. Tedaj se nam bodo oči počasi zapirale, luč v njih bo ugašala, nekje se bo utrnila ugasla zvezda...

Bog nam daj milost srečne smrti . . . !
Emilian Cevc: „Preproste stvari.“

SPUTNIK – Umetna luna

"There are more things in heaven and earth, Horatio, than are dream'd of in your philosophy."

Shakespeare.

VEST, DA SO RUSI IZSTRE-LILI umetno „luno“ 560 milj visoko v brezračni prostor in da ta zdaj kroži okoli zemeljske oble s hitrostjo 18 tisoč milj na uro, je prve dni oktobra prešinila ves svet.

Iznenadenje nad „Sputnikom“ je bilo ogromno ne le med preprostimi ljudmi, tudi med znanstveniki, državniki in politiki. Zgodilo se je nekaj podobnega kot l. 1492, ko je Krištof Kolumb odkril Ameriko. Človeštvo je strmelo, ni se pa najbrž zavedalo, da je s tem nastopil v svetovni zgodovini „novi vek“. Mi pa živimo v času, ko se pred našimi očmi ta „novi vek“ zaključuje. Odpira se še bolj nov. Kako ga bodo imenovali, še ne vemo. Atomski, plenetarni, interplanetarni?

Med Sovjeti in Ameriko se je vnela mrzlična tekma, komu se bo prvemu posrečilo poslati raketno na luno — 240 tisoč milj daleč ... Eisenhower je sklical ameriške znanstvenike na posvetovanje, da se ugotovi, zakaj niso mogli Amerikanci s kakim svojim „sputnikom“ prehiteti Ruse. Prizadete se pa čutijo tudi Angleži in Avstralci, čeprav niso naravnost skušali tekmovati z Rusi, ampak prepričali Ameriki tehnično prvenstvo, ki si ga je vsaj psihološko lastila.

Svetovno časopisje se bo še dolgo bavilo z vprašanji, ki so nastala v zvezi s „Putnikom“ na najrazličnejših področjih človeškega udejstvovanja. Vsega ne bomo razumeli. Tudi ne bo vse točno. Kar beremo in bomo brali, je le odsev raziskovanj ali pa mnenje poedinih znanstvenikov, ki skušajo dognati skrivnosti vsemirja in njegovih še neodkritih sil.

(Konec)

DA JE VSE TAKO DRUGAČE prišlo — kako naj si razlagamo? Morda tako-le:

1. „Asimilacija“ le ne gre tako hitro svojo pot kot bi si kdo predstavljal. Marsikdo, ki je prva leta po prihodu misil, da se mora čimprej „prilagoditi“, na primer čitati le v jeziku nove dežele, domač tisk pa odrivati, je čez čas spet živo začutil, da je kljub vsemu še vedno — Slovenec. Polastilo se ga je domotožje in se je vrnil na domače polje, čeprav na tujem ozemlju. Naročil si je slovenski list. Ko se je prvemu privadol, je naročil še drugega in še tretjega...

2. „Materializacija“, pohlep po dolarju zavoljo dolarja, je tudi pogloma začela popuščati. Ljudje so uvideli, da „človek ne živi samo od dolarja“, pa magari je v Ameriki. Boljša stran njihove narave je začela prevladovati. Denarja za kaj duševnega ni bilo več tako škoda. Zmerom laže so odričali tisto vsoto, ki jo je terjala naročnina za slovenski list. Tako so se navadili na redno prejemanje listov, da so se bali, da bi nehal prihajati. Pa so skrbeli za redno plačevanje.

3. „Sekularizacija“, ki je sprva premnoge prehudo zgrabila, je šla isto pot počasnega popuščanja. „Kaj me brigata Bog in Cerkev? Doma smo seveda hodili v cerkev,

Letos je takozvano geofizično leto in izstrelitev umetnih „satelitov“ je bila itak v načrtu. Na ta izredni pojav je bil znanstveni svet pripravljen in z njim tudi mi, preprosti zemljani, če smo se zanimali za take reči. Bistvo iznenadenja je v tem: Zakaj Rusi prvi? Zakaj ne Amerika? Kaj to pomeni s političnega vidika? Je s tem komunizem dobil nadmoč?

To zadnje vprašanje je dokaj upravičeno, saj so Sovjeti kar brž začeli izrabljati svoj uspeh v politične svrhe. Dr. Evatt, vodja avstralske delavske stranke je dejal: „Sovjetski uspeh bo imel na neopredeljene države mogočen vpliv. Psihološke posledice bodo nepregledne“. Hotel je reči: Za države, ki obračajo plašč po vetru, bo ta veter pomenil pot v Moskvo ...

Tehnični zaostanek bodo Amerikanci hitro nadoknadi, o tem ne dvomim. Težje bo z izgubo ugleda, ko jim je ušlo prvenstvo. Vrhу tega je prav tiste dni sovjetska propaganda spremno izrabljala neprijetne dogodke v ameriškem mestu Little Rock, ko so se pokazale velike razpoke med belimi in črnimi Amerikanci. Vendar je vse to manjšega pomena, propaganda je pač propaganda. Vžge, to je res, pa se tudi unese, ko pride na dan vsa resnica.

Tudi to se bo počasi pozabilo, kako dobro se zdi te dni nam, da je prva „umetna luna“ dobila slovensko ime. Ko se odločimo za potovanje z letalom, se kaj malo menimo, kdo je prvi frčal. Tako se bomo navadili tudi na kroženje umetnih satelitov okoli zemelje, ki jih bo verjetno vedno več in tudi večjih. Ko se bodo v teku časa odkrivale posledice te iznajdbe — dobre ali slabe, kdo ve? — bo stope daleč v ozadje vse, kar je prve

dni povzročalo toliko ugibanja in razburjenja.

Zavedati se pa moramo tudi, da vsa tehnična odkritja in globlje spoznavanje kozmičnega sveta ne preminjajo človekove narave. Človekovo krhko telo ostane podvrženo istim zakonom kot prej. Razlika je le ta, da tiste zakone vedno bolje spoznavamo in jih lahko uporabljamo v svojo korist.

In človekov duh še vedno stoji pred istimi vprašanji kot pred tisočletji: Odkod? Kam? Zakaj in čemu?

Odgovor more dati le živa vera v Vsemogočenega, ki ni samo začetnik vsega, ampak daje tudi možnost, da se veličastnost stvarjenja spet in spet odkriva našim telesnim in duhovnim očem. — Zvonimir Hribar.

PRISPEVKI ZA POSKUŠNJO

Za šalo

Bilo je ... Prav za prav boste pa sami uganili, kje je bilo. Sosedata se hudo sprla. Stala sta vsak na svojem dvorišču in treskala psovke drug na drugega čez plot.

„Da bi kuga pobrala vso tvojo živino ...!“

„Da bi na tvojem gruntu organizirali delovno obdelovalno zadrugol!“

Mala galerija — japonski motiv
V želji, da polje prej doma poseje,
na tuje pridno hodil bi pozneje —
da bi izsekal vrata v žive meje,
je šel in se zapredel v bridke preje.

Gornja pesem je nastala že v emigraciji. Stara zamisel, pa podobživeta v tukajnjih razmerah. Mnogo je ljudi, ki se tu zapredejo v „bridke preje“ iz golih kristolovskih nagibov. Kakor tisti klasični mali ljudje, ki so sekali „vrata v žive meje“ s prestavljanjem menjnikov na sosedovo zemljo ...

Po Cankarju

Ogenj včasih žge, včasih blago
greje —
iz iste iskre vžgan.
Zdaj beseda srd, zdaj tolažbo seje —
iz istih vročih sanj.

Ta ne potrebuje razlage. Nastala je v maju 1956.

Karel Kodrič.

OB ZIBELKI NOVEGA LISTA „ŽAR“

P. Bernard Ambrožič

ker se nam je slabo godilo. Tu pa tega ni treba.“ Take besede so prihajale iz marsikaterih ust — kakor prihajajo danes v Avstraliji ... Tak človek seveda ne bo segal po listu kot je Ave Maria. Toda čas je tudi v tej reči napravil svoje. Drug za drugim so začutili praznoto srca brez vere, brez Boga. Morda je bilo sprva le neko domotožje po tistem, „kar je nekoč mati učila“, pa se je počasi izkristaliziralo v kaj globljega. Branje o verskih rečeh ni bilo več — „samo za otroke“ ...

4. „Organizacija“ in smisel za skupnost je tudi svoje napravila. Cerkvena, gospodarska, kulturna, družabna. Težko je reči, če je tisk bolj pospeševal smisel za organizacijo, ali je organizacija bolj podpirala tisk. Vsekako pa je oboje raslo in naraščalo drugo ob drugem.

5. „Imigracija“ — tudi ta je spet svoje doprinesla. Kdo je nekoč le sanjal o tem, da bodo prišli okoli l. 1950 novi tisoči Slovencev v Ameriko in Kanado? Pa so le prišli. Bilo je teh tisočev sicer samo toliko, da jih presteješ na prstih ene roke in bi se bili kaj lahko poizgubili med prejšnjo množico, če bi jih bilo prineslo v

tujino kruhoborstvo kot večino prejšnjih izseljencev. Toda ti so bili drugačnega kova in so prinesli s seboj živo zavest da so Slovenci in katoličani. Te zavesti niso vrgli v morje, ko so križali ocean. Slovenski tisk, posebej verski, jim velja za vsakdanji kruh. „Asimilirajo“ se, kolikor je prav in pametno, varujejo se pa zaletelosti. Seveda so pa tudi med njimi izjeme.

* * *

Morda ostane še odgovor na vprašanje: Ali sem hotel s tem pričevanjem preročiti enak razvoj stvari v Avstraliji?

Ne bi si upal reči. Vse to mi je pač prišlo na misel, ko se je pojabil med nami „ŽAR“ in sem slišal razna mnenja. Povedal sem, kot mi je bilo v glavi. Morda bo tudi v Avstraliji še kaj podobnega, morda ne bo. Res napravljamo v Avstraliji videz, da smo drugačni kot drugod po svetu. Drugačni ljudje bi v naših razmerah že kaj več ustvarili, nego se je zgodilo med nami. Splošen vtis je, da nam gre vse bolj od rok podiranje kot da bi kaj zgradili. Morda je pa tudi to prehitro povedano.

Z eno besedo, kot sem začel, ta-

ko naj zaključim: Bomo videli, če bomo živel! Kar se mene in MISLI tiče, naj ŽAR le dolgo žari! Da bo le res izžarjal to, kar po svoji lastni izjavni hoče izžarjati: Domoljubnost, svobodoljubnost, krščanstvo!

NADALJNJI DAROVI V „SKLAD“

£10-0-0: Neimenovan;
£8-17-3: ga. Pavla Miladinovič zbrala na pikniku;

£3-0-0: Jože Frešer, Albin Drašček;

£2-0-0: Anton Jesenko, Lujo Počačar;

£1-10-0: Štefan Šaule;

£1-0-0: F. Drobčič, F. Leban, F. Lešnik, V. Potnik, L. Kepa, F. Kovačič, Al. Semenič, A. Žakelj, V. Ferfolja, J. Štolfa, A. Bucik, P. Strah, Maria Cienar, Marta Wagner, B. Miklavčič, Nada Mrsnik, J. Košorok, J. Rejec, F. Znidaršič, F. Dežman, S. Lešnjak;

£0-10-0: P. Mandelj, R. Iskra, A. Kračina, Danila Slavez, A. Baloh, I. Gorjup, J. Gorup, F. Šuštaršič, J. Nemec, V. Strašek, Marija Vučem, M. Brenčič, Š. Berna, J. Čurič, M. Kuno, I. Erjavec, V. Cek, J. Viola, Rozina Žižek.

Najlepša hvala in Bog plačaj vsem. Nadaljnji darovi bodo enako hvaležno sprejeti. Upr.

TIHA ZGODOVINA

EDINSTVEN NAROD — SLOVENCI, ki danes v Jugoslaviji ne štejejo niti poldrug milijon duš, če pa prištejemo zraven zamejske in vso njihovo emigracijo, še vedno ne dobimo dveh milijonov.

Ta neznanstni narod, ki se je naseli na ozemlju velike strateške važnosti, hrani žive spomine na svobodno in neodvisno življenje, na prve zgodovinske dogodke zahodnih Slovanov, na kralja Samo, na svečanosti slovenske Koroške, na svoje kneze in vojvode, kot sta bila Borut in Gorazd.

Toda nikar si ne zamišljajmo, da so bili vsi ti le plemiči plave krvi, ki jih je obkrožal dvor s svojim barbarskim srednjeveškim sijajem. Vsi so bili kmetje — knezi in njih podložniki. Oblast knezov je prehajala iz roda v rod. Zapršeni pergamenti, spomeniki, latinski in nemški zapiski, posebej pa narodni običaji Slovencev nam osvetljujejo prastaro patriarhalno demokracijo naroda.

Danes govorite o vsem tem le še pesmi in poleg njih zapuščeni in osamljeni spomeniki na Koroškem — izven jugoslovanskih mej. Na Gospovskevem polju stoji v pregradi knežji kamen, ki ga je razjedlo deževje dolgi stoletij. Ni več sledu na njem nekdanje veličine. Ta živi le še v sričih pesnikov in besedah himne, ki v nemškem jeziku izraža duha slovenske poezije in zgodovine.

Osamljeno in izpostavljen položaj Slovencev je ohranil posebne značilnosti njih jezika ter odločil kulturno in politično usodo tega naroda.

Slovenci, zajeti med dva velika in popolnoma različna naroda, Ita-

lijane in Nemce, so po prihodu Ogrov v Panonsko ravnino izgubili neposredne stike z ostalim slovenskim življem. Tako predstavljajo čudež stare Evrope: ohranitev narodnosti, ki je morda še bolj čudovita kot pri baltskih narodih, Litvancih in Letoncih. Zgodovini in etnografiji so jo morali narekovati posebno skrivnostni zakoni.

Da so se Slovenci v takih okolišinah obdržali, so morali asimilirati vplive od obeh strani, a istočasno si ustvariti svoj lastni narodni značaj. Ta svoj značaj so morali braniti in ohranjevati v okviru tujih državnih tvorb skozi stoletja in stoletja. In ko so se zgodovinski dogodki drug za drugim odigravali, Slovenci niso dobavljali Evropi voditeljev, ampak samo človeški material, s katerim so drugi pisali bobnečo zgodovino Evrope. Slovenci so imeli le svojo tisto zgodovino, ki je le redko bruhišila na dan, na primer za časa kmečkih uporov. Širšemu svetu je odkrilo to tisto zgodovino šele devetnajsto stoletje, ko se začenja literarni in politični preporod Slovencev.

* * *

Z gornjimi odstavki začenja italijanski univerzitetni profesor LUIGI SALVINI svoj 75 strani dolgi uvod k zbirki slovenskih pesmi, ki jih je sam prepesnil v italijanščino in so izšle 1. 1951 pod naslovom *Rožmarin in Zimzelen*.

Pesnik je imel komaj 50 let, a rak na pljučih mu je onemogočil nadaljnje plodovito delo. Prve dni meseca junija letos je podlegel zavrniti bolezni v Rimu.

Z Rožmarinom in Zimzelenom

je Luigi Salvini najlepše predstavil svojim rojakom slovenski narod, njegovo problematiko in umetnost. Italijani so doslej jako malo vedeli o nas, čeprav smo bili skozi stoletja sosedje. Pokazal je pa tudi ostanek svetu, da kulturna stopnja naroda in njegovo zgodovinsko poslanstvo ni odvisno od številčnosti, temveč od globine narodove duše.

— Zvonimir Hribar.

OPOZORILO!

Naslednja številka bo „božična“ na 16 straneh. Izide nekaj dni pred Božičem. Prispevki in poročila morajo biti v urednikovih rokah najkasneje do 1. dec. Pohite! — Ur.

„LJUDSTVO ODLOČA“

NE SOGLAŠAM z izvajanjem pod gornjim naslovom v septembarski številki MISLI. Trdite, da doma mnogi verjamejo, da o vsem odloča ljudstvo, ne pa komunistična partija.

To nikakor ne drži. Nasprotno je res. Vsi v domovini prav dobro vedo, kdo odloča. Enako prav dobro vedo, da je nesmisel govoriti o tem, da odloča ljudstvo. Tudi zunanjji svet bi moral to vedeti.

In zakaj ne more priti v naši domovini do upora kot je prišlo na Madžarskem? Morda bodo povedale številke:

Predvojna Jugoslavija je imela 12,000 mož žandarmerijskega in 3,000 policijskega kadra. Skupno torej 15,000 mož.

Titova Jugoslavija ima 120,000 mož milice in Ozne — torej točno osemkrat več!

K temu je prišteti veliko število ovaduhov, ki ali za denar ali pod pritiskom obveščajo Ozno o vsaki malenkosti, ki se jim zdi pomembljiva.

Še na nekaj bi rad opozoril.

Pred nekaj leti je izšla v Jugoslaviji knjiga z naslovom: Na Komunističnih Ogledih. V njej be-

remo, da so bili jugoslovanski komunisti tisti, ki so pred drugo svetovno vojno po nalogu iz Moskve organizirali komunistično stranko v Češkoslovaški, v Avstriji in celo v Franciji.

Iz tega vidimo, da ima naš narod doma opraviti s popolnoma izšolanimi in izkušenimi komunističnimi voditelji. Ti so od vsega začetka napovedovali, kako bodo narod preplašili in si ga podjarmili. Svojo napoved so tudi res strogo sistematično izvedili. Tisoči so padli, milijoni so šli vsaj skozi zapore, nekateri ponovno.

Da so poprej omenjena izvajanja neutemeljena, nam potrjuje tudi ugledni svicarski časopis „Neue Zuericher Zeitung“, ki je letos v maju pisal pod naslovom „Notranja opozicija v Jugoslaviji“:

„Ljudi najbolj tlači obup in pa nemoč, da bi se nekaj doseglo. To je tudi vzrok, zakaj toliko mladih ljudi beži preko mej . . . Političen in gospodarski položaj je tako brezupen, da si narod želi ponovne vojne. To je razumljivo. Ta želja je bila najbolj izrazita v letih 1945-1950, a še danes ni mrtva.“

— Priča.

Z VSEH VETROV

V ZVEZI S „SPUTNIKOM“ bodi omenjeno, da je v argentinskem ZBORNIKU za leto 1957 g. Janko Hafner ne samo napovedal za letos, ampak tudi opisal „umetno luno“ in njen kroženje okoli zemlje. In to v besedi in sliki. V glavnem je vse dobro pogodil, le v tem se je zmotil, ko je pripisal ta uspeh Amerikancem, ne pa Rusom. Iz tega bi sklepal, da je bil tudi g. Janko — iznenaden . . . Seveda tudi ni vedel, da bo iznajdba nosila ime „Sputnik“, pa njegovem naj bi se imenovala — Miška! Že prej, v ZBORNIKU za leto 1955. je pa Janko razložil, kako mislijo znanstveniki ustvariti v vsemirju stalno „postajo“, ki bo obkrožala zemljo in postala odskočna deska za polete na luno in planet. Torej vse to, a čemer zdaj dnevno časopisje na dolgo in široko piše. Kdor je bil tako prisenben, da si je nabavil ZBORNIK za dotični dve leti, naj ga izkoplje iz pozabe in na novo prebere obe razpravi.

VZGOJNO TRILETKO o potrebi preseljevanja je zamislil mednarodni katoliški kongres za preseljevanje, ki se je vršil pred kratkim v Assisi na Laškem. Ne gre zgolj za begunce in izgnance, treba je splošnega spoznanja, da je marsikatera dežela dolžna odpreti svoja vrata bolj na široko tistim deželam, ki imajo preveč prebivalstva, dočim je drugod po svetu še silno mnogo prostora. Ko bo ta zavest našla pot do javnega mne-

nja, bo seveda tudi beguncem koristila. Kongres je zlasti naslovil svoj apel na katoličane vsega sveta, da se zavejo omenjene potrebe, preko njih naj preide stvar v državne zbornice in v vest voditeljev držav. Kongresa so se udeležili tudi predstavniki svetih mednarodnih ustanov, med njimi visoki komisar Združenih Narodov.

MESTO LITTLE ROCK v ameriški državi Arkansas je bilo v letošnjem septembru vsemu svetu v veliko pohujšanje. Ponekod so že verjeli, da grozi Ameriki ponovna „civilna vojna“ med jugom in severom zavojlo nesporazuma med belim in črnim prebivalstvom. Šlo je za to, če bodo v šolah lahko mirno sedeli skupaj otroci belih in črnih. Eisenhower je posegel vmes in poslal federalne čete, da so vzdržale red. Protiamerika propaganda po svetu je imela izvrstno kost, da jo je glodal in se zraven radovala ameriške zadrege. Ko se je pa dvignjeni prah nekoliko razkobil, se je začelo izkazovati, da je prav za prav vso reč umetno izval governer Faubus iz politično-strankarskih razlogov. Upal je, da bo s tem bolj gotovo ponovno izvoljen, ko pride čas prihodnjih volitev. Častihlepnost enega samega človeka na odločilnem mestu lahko ustvari paniko po vsem svetu.

OZKOSRČNA NESTRPNOST se še vedno najde tudi v najbolj naprednih deželah. Švica gotovo

nikjer ni zapisana kot nazadnjaška dežela. Vendar tam še velja star zakon, da jezuitje v Švici nimajo vseh državljanov pravic. In če kak švicarski državni poslane sprejme odlikovanje iz tujezemsta, mora odložiti mandat. Nekdaj je baje to imelo pomen, danes ga nima več, ampak tradicija je tradicija. Eden švicarskih parlamentarcev je nadavno sprejel paževo odlikovanje — red sv. Gregorija — in so ga skoraj vrgli iz parlementa. Šele ko so ugotovili, da mu je papež dal odlikovanje kot vrhovni poglavlar Cerkve, ne kot vladar Vatikana, je odlikovanec smel obsediti na svojem mestu v parlementu.

RDEČA KNJIGA o preganjanju Cerkve in vere v komunističnih deželah je izšla in jo lahko kupimo tudi v Avstraliji. Sestavili so jo na podoben način kot znani dokument Združenih Narodov o dogodkih na Madžarskem. Zanimivo je, da knjiga razpravlja o Jugoslaviji posebej, ne v isti vrsti z državami, ki so za železno zaveso, oziroma povezane z Moskvo. Tito, ki ga poznavalci resnice smatrajo za izrazitega sovjetskega „trojanskega konja“, je torej našel v tej točki milost celo pri urednikih te knjige! Kako dolgo bo še varal lahkoverni svet? Na drugi strani je pa res, da knjiga ne najde razlike med preganjanjem Cerkve v titovini in drugih komunističnih deželah. V tej reči se knjiga ne moti,

SILNA NAPETOST vlada na svetu, ko gre ta številka MISLI v tisk. — Na turško-sirske meje grozi izbruh vojne, sam sv. Oče pozivlje k pomirjenju. Morda pa gre le za to, da komunizem brez kanonov zavzame nova ozemlja? — Amerika in Anglija sta se spet tesneje povezali, da bi mogel zahodni svet odbijati komunistično nevarnost. Sovjetija vidi v tem spet večjo zahodno „agresivnost“. — Hruščev pa le najde čas, da še bolj „očisti“ svoje vrste doma. Pravkar doživlja nekaj takega žukov, ki je na glasu kot Eisenhowerjev priatelj. Vrnili se je z obiska pri Titu, pa je videl, da ga je medtem spodrinil Malinovski. In kakšno vlogo igra pri tem Tito? Ali bo spet sedel na plot ali ga celo preskočil — na zahodno stran? — Francija ne more in ne more priti do nove vlade, ali bo dobila nazaj De Gaulle? To bi bila novica! — Sputniku so baje dnevi šteti. Kdaj in kam bo trešil iz vsemirja? Cela vrsta novih ima baje priti na njegovo mesto tja gor. Neki krogli pozivajo na mobilizacijo znanstvenikov v obrambo svobodnih držav, obožljene armade vojaštva baje izgubljajo pomen . . . — Avstralija se pa zgraža nad neverjetnimi spolnimi zablodami svojih mlajših in starejših. Zgraža se pa tako, da se njena mladež naslaja ob javnih popisih in slikah zablod in se krepko „vzgaja“ za še kaj hujšega. — Za pomirjenje živcev današnji svet prav res ni.

WINSTON CHURCHILL PIŠE
V svojih spominih, da je bila usoda Jugoslavije odločena v nekaj minutah. Nekaj slučajnih besed, napisanih s svinčnikom kot trenutna domislica na listu, iztrganem iz beležnice, je bila trgovska pogodba, s katero je prodal komunizmu državo in vse njene prebivalce. Za smrtno obsodo domobrancev je tudi zadostoval en sam podpis: Boris Kidrič. Ta podpis je umoril dvanajst tisoč fantov in mož. Umrli so kot umirajo samo junaki: dostenstveno, pogumno.

Veste, kako je umiral Boris Kidrič? Tisti, ki je podpisal smrtno obsodo domobrancev? Takole: umiral je kot izdajalec komunistične ideje. Telo mu je gnilo in

v dušo mu je udirala vest. Nenadolžno prelita kri domobrancev je terjala odgovor. Napol blazen se je zvijal in vpil in klel in rotil svoje komunistične tovariše, naj mu posljejo duhovnika. In vseh navzočih se je polaščala groza, ko je Kidrič v zadnjih mukah vpil: „Tovariši, pred menoj je moja vest!“ In duhovnika ni bilo, kajti komunistična „svoboda“ tega ne dovoljuje. Nihče ga ni smel poklicati. Največjemu mislecu komunizma v Sloveniji niso izpolnili njegove zadnje želje: niso mu dovolili, da bi se spovedal.

Tako je umrl krunik domobranec, največji komunist in največji ubežnik komunizma—Boris Kidrič.
—Igor v VESTNIKU, Argentina.

Slovenci

v Perthu in okolici!

Kupujte vse svoje potrebščine
največji trgovini Zapadne Avstralije

pri BOANS-u

PISMO IN POROČILO IZ CLEVELANDA

Spostovani!

Priloženo posiljam poročilo o sestanku glavnih odbornikov in delegatov Slovenskega državnega gibanja v Clevelandu, ki se je vrsilo od 30. avgusta do 2. septembra t.l., z vladno prosnjo za objavo v Vasem listu, za kar se Van v naprej zahvaljujem.

Lepo pozdravlja

Mate Resman

Clan Glavnega odbora.

V DNEH od 30. avgusta do 2. septembra so se v Clevelandu sestali izvoljeni glavni odborniki in delegati Slovenskega državnega gibanja iz Združenih držav in Kanade, da skupno premotrijo vprašanja v zvezi z nameni, razvojem in nalogami gibanja.

Sestanek je ponovno potrdil značaj Slovenskega državnega gibanja kot delovne skupnosti ljudi slovenskega porekla v svobodnem svetu z nalogom pomagati domovini Slovencev do svobodnega življenja v demokratični republiki Sloveniji. Kot tako se Slovensko državno gibanje bistveno razlikuje od emigrantskih odborov ali organizacij, ki opravičujejo svoj obstoj in delokrog na osnovi zatrjevanih predvojnih ali medvojnih političnih opredelitev v Sloveniji.

Sestanek je preučeval razvoj dogkov, ki zadevajo Slovenijo, posebno še pomembna nova prervanja v komunističnem svetu ter hitrejši tek združevanja v zahodni Evropi.

V luči teh razgovorov je sestanek ugotovil potrebo, da se delo Slo-

venskega državnega gibanja pospeši in razširi s sodelovanjem vseh, ki so voljni doprinesti delež k osvojenju Slovenije od komunizma in k vpostaviti njene resnične državnosti.

V skladu z izidom volitev, ki so se vrstile med pripadniki Slovenskega državnega gibanja v svobodnem svetu, je sestanek uvedel naslednji Glavni odbor:

Dr. Ciril Žebot, Pittsburgh,
Pennsylvania

Dr. Mate Resman, Cleveland,
Ohio

Jože Špindler, Cleveland, Ohio

Dr. Ludvik Leskovar, Chicago,
Illinois

Miro Krek, M.A., Chicago,
Illinois

Dr. Jože Goršič, Milwaukee,
Wisconsin.

Prijave in druga obvestila Slovenskemu državnemu gibanju se lahko pošljejo na naslov: Dr. Mate Resman, 1089 E. 68 Street, Cleveland 3, Ohio, ali pa: SLOVENSKA DRŽAVA, 646 Euclid Avenue, Toronto, Ontario, Canada.

V Clevelandu, 2. septembra 1957.

TONE BEZJAK

Tel. 326

Box 109, Cooma, N.S.W.

Tel. 326

Nudi Slovencem kjerkoli:

PISALNE STROJE, Olympia, Olivetti, Hermes itd.

KLAVIRSKE HARMONIKE, Hohner, Scandalli, Serenelli
itd.

RADIOAPARATE, Philips, Kriesler, H.M.V. itd.

FOTOAPARATE, Leica, Retina, Voigtlander, itd.

APARATE ZA BRITJE, Remington, Sunbeam, Philishave
itd.

HLADILNIKE IN SIVALNE STROJE. — Vse blago s
tovarniško garancijo. Franko po posti.

Naročilnica: Zanimam se za.....

Ime in naslov.....

OKENCE V AVSTRALSKO POLITIKO

S PRECEJSNJO SAMOHVALO
S je vladajoča liberalna stranka pretekle mesece razglašala državni proročuna od julija 1957 do julija 1958. Postavke v proračunu naj bi pokazale, kako naglo se Avstralija razvija in kako dobro liberalna vlada z Menziesom na čelu krmari državno barko iz Canberre.

Takole beremo v drobni knjižici „Pocket Politics No. 4“, ki jo je vrglo med ljudi tajništvo liberalne stranke:

„Malo ljudi se zaveda, da se je prebivalstvo Avstralije od izbruha druge svetovne vojne skoraj podvajilo; da je naraslo za 22 odstotkov v zadnjih osmih letih; da je poleg naravnega prirastka k temu pripomoglo dosejanje v številu nekako 115.000 na leto. Pred vojno je bila Avstralija glede primarne produkcije še kaj neznatna. Danes je ena svetovno važnih velikih trgovskih dežel. Razvila se je v moderno proizvodnisko državo. Ima dvakrat toliko tovaren kot pred 25 leti. Zaposlujejo že milijon ljudi in vsako nadaljnje leto bo zahtevalo vsaj 60.000 novih delavcev. Ta silni razvoj je razviden tudi iz najnovejšega državnega proračuna. Menziesova vlada vse to upošteva in se zaveda, da je za tak razvoj treba veliko denarja. Ni čudno, da letoski proračuna izkazuje nič manj kot 1.321.700.000 funtov.“

Na naslednjih straneh našteva knjižica v glavnih potezah, kam imata ogromni denar iti. Na primer:

„Narodna obramba 190 milijonov; vojni dolg 129 milijonov; socialna pomoč starim in ubogim 244 milijonov; tehnični razvoj (Snowy Mountains itd) 122 milijonov.“

To je samo nekaj primerov. Na zadnji strani je zaključek:

„Letoski proračun dokazuje, da je naše gospodarstvo na najboljši poti do neprestane rasti. Prav nič se nam ni batiti, da bi v bodočnosti ne mogli obdržati dežele na višini današnjega blagostanja.“

* * *

Razume se, da vsa javnost te samohvale vladne stranke ne sprejema brez kritike. Včasih je kritika zgolj strankarska, najdemo pa tako v tisku kot govorjeni besedi tudi resno in konstruktivno kritiko. Na primer:

Mnogi obžalujejo (ne glede na to, kateri politični stranki pripadajo), da je današnja opozicija (Labour Party) tako slabotna kot je. To pa največ po krivdi voditelja dr. Evatta. Pred 4 leti je pod njegovim vodstvom stranka izvedla prvo „čistko“, ki je povzročila, da se je stranka začela cepiti in so nastale poleg nje majhne delavske stranke, zlasti D.L.P.—demokratiska delavska stranka v NSW. Stara delavska stranka je bila nekoč pristna stranka „malega človeka“ in je naredila mnogo dobrega, pa naj je bila na vladu ali v opoziciji. Za vsako vladajočo stranko je zdravo, če ima opozicijo pod dobrim vodstvom, da se ohrani demokratično ravnotežje. Današnji položaj v Avstraliji je pa tak, da je Evattova stranka skoraj ubila demokracijo v lastnih vrstah, v parlamentu vedno manj pomeni. Zato pa liberalna stranka vlada samovoljno in se je bati, da leže v nekako diktatu ...

Precej kritike je deležna liberalna stranka zaradi letošnje nezaposlenosti, ki je je precej več kot v preteklih letih, tako vsaj pravijo. Pod pritiskom te kritike sta morala o tem razpravljati senat in parlament. Vlada je z veliko vero zagotavljala, da je ta nezaposlenost le trenuten pojav, ki ga je treba razložiti iz sezonskih težav, posledic suše itd. To bo kmalu minilo ...

Vsa javnost pa tudi te „tolazbe“ iz vladnih ust ne sprejme brez globljega premisleka. Vlada govori, pravijo, kot da se ji zdi čisto zdravo in v redu, če imamo poleg milijona zaposlenih tudi nekaj desetisočev nezaposlenih, ki prejemajo namesto plač—podporo. Saj je v Ameriki, Kanadi, Angliji ... še dosti slabše! Zdravo je, se tolazi vlada, da je nekaj tisočev brez dela, zakaj ko bodo podjetja čez noč začutila, da potrebujejo delavcev, bodo ti takoj na ponudbo in produkcija pojde svojo pot nemoteno naprej. Če bi manjkalo ljudi na delovnem trgu, bi to zaviralo produkcijo in vsa dejela bi trpela.

Nasproti taki „modrosti“, ki se je baje oklepa vlada, drugi poudarjajo, da je treba stvar presojeti s stališča nezaposlenih, ki trpe po manjkanje. Vlada bi ne smela gledati na proizvajalno silo dežele kot na nekak stroj, ki je sam sebi namen. Producija ima namen, da služi javnemu blagru. Javni blagor mora ščititi vsakega poedinca, ne le služiti izbranim tisočem in milijonom, drugi pa naj bi čakali ob strani. Vlada mora stremeti za tem, da zaposli vsakega zmožnega človeka in mu tako preskrbi možnost živeti na višini današnjega življenjskega standarda. Kaj pomaga, če imamo milijon zaposlenih, poleg njih pa nekaj desetisočev brezdelnih, ki že samo s svojo prisotnostjo žugajo izpodkopati blagostanje vseh?

* * *

Samo še eno v zadavi kritike.

Vlada se hvali v knjižici „Packet Politics No. 4“, da je letoski proračun dvignil tedensko podporo ostrelim in invalidom za 7 šilingov in 6 penijev. Vladna propaganda smatra to za velik uspeh in zahteva priznanje. Menda celo—hvaležnost ...

Drugače pa misli Marjorie Nunan, predsednica Avstralske Federacije Penzionistov, ki predstavlja ostarele, invalide in vdove. Piše, da je njena Federacija zbrala po svej Avstraliji, 1.500.000 podpisov pod zahtevo, da vlada uvidi potrebo napraviti za pomoč tem trpinom nekaj prav posebnega. Dosedanja podpora niti od daleč ne zadostuje. Te podpise je predsednica osebno nesla v Canberro in skušala pridobiti za stvar odgovorne vladne kroge. Devet desetin uradov, ki jih je Marjorie obiskala, je izjavilo, da vlada MORA zahtevo z vso resnostjo upoštevati. Federacija je upala in čakala ... Ko pa je bil objavljen proračun in je Federacija videla omenjeno malenkostno zvišanje, se je zgrozila in vrgla vladu in obraz, da ne pozna socialne pravičnosti. Pozvala jo je, naj izvede referendum, splošno ljudsko glasovanje, ki naj odloči, kdo ima prav: Menziesova vlada v Canberri, ki pozna v prvi vrsti samo sebe, ali Federacija, ki se bori za blagor vdov in sirot ...

Hotimir.

KRIŽEM AVSTRALSKA SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Toomo: Zelo veselo me je prenenetil prejem lista MISLI. Saj ta list je moja edina zveza z rojaki v Avstraliji in drugod po svetu. Vidim, da je list zelo poučen in ima dosti novic. Prinesel mi je celo vest iz mojega rodnega kraja, Šmarja pri Jelšah. Tega sem bil vesel, vendar mislim, da naj bi list veliko poročal o svetovnih dogodkih. Tukaj namreč nič ne vemo, kaj se godi po svetu, ko je taka samota in angleško ne znam še govoriti in tudi brati ne. Naj s to željo zaključim svoje neurejene stavke in lepo pozdravljam.—Ivan Krušič.

New Lambton: Moram se spet malo oglasiti. Z naročnino smo neradi zaostali, pa je bila bolezen pri hiši in še kaj drugega pride vmes. Če povem, da sem v enem letu prestala dve veliki operaciji eno za drugo, boste že vedeli, kako nam je. Ali MISLI vseeno rada berem in ne smejo prenehati z rednim prihajanjem na naš naslov. Slovenski tisk in materino besedo spoštujem tako kot svojo mater. Želim, da bi tudi drugi naročniki tako mislili in čutili. Lepo pozdravlja Terezija Otorepec.

Cooma: Nabralo se je nekaj novic in se mi zdi, da spadajo v list MISLI. Najprej dve žalostni. Dne 4. oktobra sta se v naši bližini dogodili dve nesreči. V Adaminaby Damu je pod veliko težo voza, ki prevaža zemljo, našel smrt rojak Mirko Mori, doma iz Maribora. Bil je star 27 let in oženjen. Imel je namen, da se preseli v Kanado, pa je prišla nadenj ta nesreča. Bil je dober človek, prialjubljen družabnik in zmerom pravljjen pomagati. Naj mu bo lahka avstralska zemlja. Iсти dan se je ponesrečil pri vožnji s tovornim avtomobilom rojak Roman Šajina, eden naših fantov, zaposlen tudi v Adaminaby Damu. Izpahnil si je nogo v kolku. Leži v bolnici v Coomi in je na poti okrevanja. Prijatelji ga pridno obiskujemo in mu želimo, da bi skoraj mogel spet na noge. V družini Toneta in Milene Bulovec so dobili prvi naraščaj, deklico, ki so jo krstili za Milenco. Je šele nekaj mesecev, kar sta Bulovčeva prišla med nas iz Bonegille. Malo pozneje so prišli pa zaslugi g. Menarta iz Bonegille še naslednji pari: Tone in Francka Gaberšek, Janez in Anica Marinček, Janez in Polda Škerjanc, Tone in Ančka Pirc. Vsi so dobili tu skromen stan in možje tudi zaposlitev. Vsi navedeni so doma iz kamniške okolice, le ga. Škerjanc je Ribnčanka. Kolikor je znano, se vsi dobro počutijo v Coomi. Naj bi tako ostalo tudi zanaprej.—Porocavalec.

Ingleburn: Iskrena zahvala vsem prijateljem in rojakom, ki so s svojo udeležbo na pikniku pri nas z dobro voljo in odprtih srcem podprli slovenski tisk in Slovensko društvo v Sydneu. Smatramo za potrebno, da se posebej zahvalimo prijatelju Slovencev, g. dr. Madirazzi z družino, agilnemu bratu Srbu, g. „Bati“ Živojnoviču, ki je uspešno prodal sto srečk, in podjet-

nemu Slovencu g. Čuješu, ki je pripeljal precejšnje število rojakov. V Ingleburnu samem gre zahvala g. L. Newtonu s soprogo, ki sta prispevala dobitke za skromno domačo loterijo, in slovenski sosedji gospe Nežiki Hodalj, ki je neutrudno pomagala pri delu in navrgla obilen dar v jestvinah. Med splošnim direndajem smo si obljudljali medsebojne naslove in tel. številke, pa je iz pozabljalosti ostalo pri obljudbah. Vsi ste nam bili jako dobrodošli in ste še in še povabljeni.—Družina Miladinovič, 12 Oxford, Ingleburn, Tel. 492.

QUEENSLAND

Mt. Isa: Razumljivo je, da se nam vsem toži po domovini, enim bolj, drugim manj. Da bi se pa moral domotožje v toliki meri objavljati, kot se to dogaja v naših MISLJH, se mi pa zdi, da je le malo preveč. Saj ne izide nobena številka, da bi ne bila polna pesmic in različnih sestavkov in vse samo o domovini. Vsi vemo, da je naša domovina lepa, pa ne zato, ker je naša, ampak zato, ker je pač res lepa. Jaz sem sicer utrjen, da se me nobena reč več ne prime, kvečjemu kakšna uš, ki jih pa v Avstraliji menda ni, vendar pa, ko pride mesec okoli in me obiše nova številka MISLI s svojimi „hribčki, dolincami, potočki, kamenčki“ itd., se mi nekoliko stisne srce in me zgrabi, da bi pobral svojih pet šilingov in jo mahnil domov. Kako se mora goditi ob tem branju šele mlajšim rojakom in rojakinjam, ki niso tako utrjeni, pa zato toliko bolj rahločutni! Ne bojte se, ne bomo pozabili domovine, ne bomo se izgubili v tujini, za to že poskrbi Avstralija in njen narod. Po mojem bi bilo bolje, če bi list malo bolj opisoval zadeve, ki se tičejo tukajnjih emigrantov, saj teh zadev je na pretek. Koliko je zakonov in odreb v tej deželi, ki bi jih moral vsak nov naseljenec kar najhitreje poznati, pa se nima kje seznaniti z njimi, dokler ne zna jezika dežele. To pa ne pride čez noč. Dobro je vedeti, kaj se sme in kaj se ne sme tukaj, da ne zagažimo v neprilike. Dobro je vedeti na primer, kdaj sme mož s svojo ženo „fizično obračunati“, ne da bi moral plačati £5 nekomu, ki ga ni nič bolelo. Imamo med seboj precej inteligence, ki hitreje pregleda take zadeve kot preprost človek, naj bi se kdo žrtvoval in pisal drugim v pouk. Na drugi strani imate pa vsi, ki ste že delj časa tu, svoje izkušnje, dobre in slabe, glede avstralskih postav in zakonov, povejte drugim z dopisi v MISLI, kako ste v raznih primerih izvozili. Rojaki, ne držimo se kot zmrznjene uši, obveščajmo drug drugega tudi glede tega, kje in tej deželi je bolje, kje slabše, česa naj se lotimo, da bomo bolje napredovali in kaj več pomenili za svoj narod in za Avstralijo. Komur se je kaj ponesrečilo, naj svari bližnjega. Komur se je kaj posrečilo, naj ne drži zase, naj se ne boji, da bi tudi sosed prišel do nekaj šilingov več. Iskrena privoščljivost za dobro naj nas nagiblje, da si pomagamo med seboj.—Mirko Brenčič.

VICTORIA

Melbourne: Slovenski klub Melbourne prav pridno deluje. Poleg kulturnega dela in podjetnosti za Slovenski Dom je usmeril svoj trud posebno na pridobivanje rednega članstva. Na zadnji seji je g. M. Hartman poročal, da so nekateri klubovi agitatorji osebno obiskali rojake in rojakinje na 206 naslovi. Obiskanih je dalo svoje imena za članstvo v klubu 126, večinoma cele družine. Tako se sme računati, da je klub pridobil do 180 novih odraslih članov in članic. Nekateri so pa seveda odbili pristop. Vsi ti so iz Melbourna samega. Glede naše kulturne prireditve ste gotovo dobili posebno poročilo. Zato naj tu samo še to omenim, da v odseku za uresničenje ideje o Slovenskem Domu pridno dela okoli 20 članov. —član.

OPOZORILO MOHORJANOM!

Mohorske knjige bodo odpeljali iz Celovca sredi novembra. Vsakdo, ki je naročil knjige pri MISLIH, jih bo dobil na svoj naslov naravnost iz Avstrije.

Ako se je kdo med tem preselil, naj sporoči svoj novi naslov na prejšnjo pošto in prosi, da mu pošljejo knjige, kadar pridejo, na novi naslov. Drugače bodo knjige tam obležale ali pa še nazaj v Celovec.

Za izgubo knjig na tak način podpisani ne odgovarja.—P. Bernard.

LEPA FARMA NA PRODAJ

94 milj od Melbourna (Gippsland)

Nova hisa in 80 akrov zemlje

Franc Urdih, 15 Duke St., Abbotsford Victoria

SLOVENSKI KLUB MELBOURNE

vabi na

KULTURNI VEČER

v petek dne 22. novembra 1957 ob osmi uri zvečer v
KENSINGTON HOWN HALL, MELBOURNE

SPORED

I. del

ZDRAVLJICA (Preseren), recitira p. Srecko Kosir.
VENCEK SLOVENSKIH NARODNIH. Pojejo „Fantje na vasi“ pod vodstvom g. Branka Sosica.
DOKTOR (Preseren), deklamirata Lilijana Zdravilova Mitja Jese.
SLOVENCKE NARODNE, prvi del (Jaz pa pojdem na Gorenjsko, Moj očka ima konjicka dva, Svet'Lenart, Kaj nam pa morejo), izvajata harmonikasa brata Jese.
MEJNIK (Askerc), recitira ga. Tinka Verbiceva.
IZSELJENCEVE MELODIJE (Beg v tujino, Spomin na Mamo, V tujini med rojaki) lastne kompozicije izvaja na klovirju g. arh. Cveto Mejac.
NASA MALA POJE (Mamica moja je strasno bogata, Jaz pa pojdem na zeleno travco, Moj očka ima konjicka dva), poje Lilijana Zdravilova ob spremljavi harmonikasa Mitja Jese.
POVODNI MOZ (Preseren), recitira gdc. Evelina Zdravilova.
SLOVENCKE NARODNE, drugi del (Zvedel sem nekaj novega, Jaz sem se pa nekaj zmisli, Fantje pa polj' gredo, Rozica, Kje so tiste stezice), izvajata harmonikasa brata Jese.
ZELEZNA CESTA (Preseren), pojeta gdc. Evelina Zdravilova in g. Pavel Renko, na harmoniko spremila g. Stanko Hartman.

Odmor

II. del

Anton Linhart:

ZUPANOVA MICKA

Veseloigrav v dveh dejanjih. Dogaja se v preteklem stoletju v vasi blizu Ljubljane.

Osebe:

TULPENHEIM, zlatni gospod	g. Ivan Jenc
STERNFELODOVA, mlada bogata vdova	gdc. orka boletova
MONKOF, Tulpenheimov prijatelj	g. Erik Zdravil
JAKA, zupan	g. Srecko Kosir
MICKA, njegova hci	ga. Tinka Verbiceva
ANZE, Mickin zenin	g. Tone Wergles
GLAZEK, pisar	g. Ludvik Pirnat

Igra je reziral g. Srecko Kosir

Kostume in maske je oskrbelo gdc. Zorka Boletova

Scenarij je izdelal akad. slikar g. France Benko

(tehnicalna izdelava kulis: g. Stanko Sajnovic)

Sepetalka: ga. Elka Pirnatova

„Elite“

Slovenci v Melbournu in okolici!

Ne pozabite, da lahko narocite obleko pri slovenskem krojcu. Izdeluje po zelji in najnovejši modi obleke za moske in zenske. Ugodne cene, tudi na odpaci. Nudi vam tudi lepe srajce iz svicarskega blaga, kravate in podobno.

JA4758

JOZEF SERNEL

JA4758

55 BRUNSWICK STREET, FITZROY, MELBOURNE, VICTORIA

High-class Ladies and Gent's Tailor. Exclusive European styles.

IZ SLOVENSKE DUHOVNIŠKE PISARNE

„PAPEŽ PIŠE: LJUBI BRAT!“

(Koseski.)

Zlatomašnik škof Rožman je prejel iz Vatikana naslednje pismo:

Častitemu bratu Gregoriju Rožmanu, škofu ljubljanskemu.

Častiti brat, pozdrav in apostolski blagoslov.

Primerilo se je, kakor smo zvedeli, da obhajaš 50letnico svojega mašništva med grenkostjo pregnanstva, in da ni mogoče ne Tvojem duhovnikom ne Tvojem vernikom spominjat se tega dogodka in Ti izraziti čustva svojih src. Zato hočemo pa Mi z besedami in voščili ublažiti Tvojo žalost in Ti ob tej priložnosti dokazati naklonjenost in ljubezen.

Poučeni smo o nemajhnih zaslughah, ki si si jih nabral za Cerkev v svojih duhovniških letih. V svoji cvečoči dobi si svoje cerkvene službe z vso vestnostjo opravljaj, zlasti ko si poučeval cerkveno pravo na bogoslovnem fakultetu v Ljubljani. Pred 28 leti si bil povzdig-

njen v škofovsko čast in si posvetil vse sile izvrševanju pastirske službe v ljubljanski škofiji, dokler nisi kot pregnanec iz domovine prenesel vse svoje skrbi na prizadevanja v korist tako velikega števila beguncev.

Zato Ti, častiti brat, k Tvojemu svetemu in pastirskemu delovanju čestitamo in obenem prosimo Boga, naj Ti nakloni veliko nadnaravnih darov in Te s svojimi tolazbami okrepi.

Kot poroštvo teh božjih darov in poseben dokaz naše ljubezni naj Ti služi apostolski blagoslov, ki ga Tebi, častiti brat, in vsem onim, ki so Ti pri srcu, podeljujemo z vso naklonjenosijo v Gospodu.

Dano v Rimu pri sv. Petru, dne 12. julija 1957 v devetnajstem letu Našega vladanja.—PIJ XII.

EVANGELIJ ZA 22. nedeljo

Tisti čas so farizeji odšli in se posvetovali, da bi Jezusa ujeli v

besedi. In pošljejo k njemu svoje učence skupaj s herodovci in reko: Učenik, vemo, da si resnicoljuben in v resnici učiš pot božjo in se ne meniš za nikogar, ker ne gledaš na osebo. Povej nam torej, kaj se ti zdi: ali se sме dajati cesarju davek ali ne?—Jezus pa je spoznal njih zlobnost in rekel: Kaj me skušate, hinavci? Pokažite mi daveni novec. — Prinesli so mu denar. In Jezus jim reče: Čigava je ta podoba in napis? Reko mu: Cesareva. — Tedaj jim pravi: Dajte torej cesarju kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega. (Mat. 22, 15-21).

EVANGELIJ ZA DRUGO

ADVENTNO

Tisti čas, ko je Janez v ječi slišal o Jezusovih delih, je poslal dva svoja učenca in mu rekel: Ali si ti, kateri mora priti, ali naj drugega čakamo? — In Jezus jima je odgovoril: Pojdita in sporočita Janezu, kaj sta slišala in videla; slepi sprengledujejo in hromi hodijo, gobavi

se očiščujejo in gluhi dobivajo sluh, mrtvi se obujajo in ubogim se blagovest oznanja in blagoru, kdor se nam meno ne spotakne.—Ko pa sta ta dva odhajala, je začel Jezus ljudstvu govoriti o Janezu: Kaj ste šli gledat v puščavo? Trst ki ga veter maje? Ali kaj ste šli gledat? Človeka, oblečenega v mehka oblačila? Glejte, kateri nosijo mehka oblačila, so v kraljevskih hišah. Ali kaj ste šli gledat? Preroka? Da, povem vam, še več ko preroka. Zakaj ta je tisti, ki je o njem pisano: Glej, pošiljam svojega glasnika pred tvojim oblijem, ki ti bo pravljil pot pred teboj. (Mat. 11, 2-10).

SYDNEY

Spovedovanje ob sobotah pred prvo nedeljo v mesecu nadalje ne bo več na George St. v mestu, ampak v St. Francis Church, Paddington. Prav tako kot vsak četrtek pred prvim petkom. Prva spovednica od zadaj na desni. Oba dneva od 4-6 pop. in od 7-9 zvečer.

NAJ MI BO DOVOLJENO danes spregovoriti nekaj načelnih besed.

Novi naseljenci smo in v novem okolju na vsak korak srečujemo reči, ki se nam zde nerazumljive in čudne. Polagoma pa le začnemo uvidevati, zakaj je to in ono dobro. Zato je tudi prav, če smo s kritiziranjem primerno počasni.

Gotovo je marsikdo med nami stal pred čudno uganko, ko smo brali v časopisu o napadih na kraljico Elizabeto in polemiko, ki je iz tega nastala.

Slovenci so svoje kneze spoštivali, dokler so jih imeli. Tudi potem, ko jim je bilo usojeno živeti pod tujimi dinastijami, so ostali lojalni. Komur pa razmere niso bile po volji, se je skušal umakniti v emigracijo. Saj smo tudi mi iz

SLOVENCI IN COMMONWEALTH

Dr. Jože Zurec.

takih nazlogov prišli v Avstralijo. Naj poudarimo, da so v naših dneh našli mnogi Slovenci-begunci zatočišče v državah angleškega "Commonwealtha": Avstraliji, Kanadi in precej tudi v sami Angliji. Zdaj, ko je to dovršeno dejstvo, jemljemo stvar kot bi bila sama po sebi umevna. Res imamo tem deželam tudi kaj dati, ne samo prejemati od njih, vendar ne bo napačno, če jim svaj ob kaki posebni priložnosti izrečemo zahvalo. Naučnje niso bile ravno dolžne napraviti to uslužo.

"Naš čas je velik", je povedal v svoji preroški besedi nadškof Jeglič Slovencem pred drugo sestavo vojno. Kakor da je slutil, kakšna bodočnost je stala tik pred nami.

do njega, toda zraven se je vavedal, da je brez moči. Zmerom ga je spomin nanj pekel v duši in pri tem je vedno bolj goreče delal med fanti. Jaka je bil z njim ves zadovoljen ter mu razlagal, „da se je že precej naredil”.

Ko je Jaka zvedel, da je Polonca Mora okradla, je prišel k Filipu in mu dejal:

„Le potrpi; zdaj ga je začel vrag že basati. Toda hudiča, začeli so nekaj kuhati in kuhati. Vse ti hoče k Moru tesat. Pazil Pojutrišnjem se zberemo na našem skedenju. In če se ne bo dalo ustaviti, je Moro na konju. Rupar se že pogaja z njim za les. Še par dni, pa bo Moro na tleh. Te gliste so pa že začele lesti nazaj. In Gergmaški naložim brinja v posteljo, če ne bo dal miru s svojim pehanjem.”

Filip je vse to razmišljal in čutil, kako se mu studi Moro. Žalostna smrt Polonce mu je bila segla v srce, toda zanjo ni čutil drugega kakor toplo usmiljenje, vse drugo je ležalo v njegovi duši mrtvo, kakor bi bila slana požgala.

Tembolj so se mu misli vračale nehote in nevede k Zalki. Odkar je bila na oklicih, se je je ogibal. Nekaj ga je v duši tiščalo in mu stiskalo srce ob njenem imenu.

„Šla je, ker je on nekaj boljši od bajtarja!” mu je šumelo po ušesih in vse križem brez reda so šle njegove misli. Pri tem ga je mučila strašna vazest, da je Zalka, ki se je tepla z orožniki in finančarji, na oklicih s Škvarčo iblajtarjem.

Klonil je zamišljen glavo nad mizo in ni vedel odgovora.

„Lipe!” ga je poklicala bolnica čez zglavje.

Fant je dvignil glavo.

„Ali Moro še živi?”

„Še, mati!” je odgovoril; njen glas mu je segel v mozeg.

„Se!” je pritrdirila in se zamaknila v svoje misli.

Nastal je molk.

„In tešete mu tudi?” je spet povzela.

„Ne tešemo!”

„A takol!” pa je spet utonila nazaj v blazino.

„Ne tešemo, pa mu hočejo tesati!” je nadaljeval Filip.

„Mu hočejo!” se je zgrozila in zakašljala.

„Da, hočejo! Nocoj se odločil!”

V SMRLINJU

Narte Velikonja.

XX.

Filip je sedel v izbi in prešteval poslednje lire, ki so mu še ostale od zadnje poti čez mejo. Na obrazu se mu je videlo, da ga roka še zmerom boli.

Ves zamišljen je računal, da do Božiča ne bo dovolj za moko ne za obuvalo družini. In dela ni bilo nikjer. Odkar so se fantje zakleli proti Moru, tudi erar ni nič sekal; na Morov migljaj je bil oskrbnik ustavljal delo delavci so bili brez dela.

V vasi se je že delala stranka za Mora, za Žizna in Škvarčo, ki sta tupatam še kaj tesala za Laha. Najbolj je za Mora agitiral krčmar Bergamaška, ker je malo točil, odkar fantje niso imeli denarja ne zaslužka.

„Ali je tega treba?” je poudarjal vsakemu, ki je šel mimo, najbolj pa fantom, ki so šli v nedeljo k maši. „Ali je tega treba? Ali ni človek, ki vse pošteno plača? Kaj ne, boljše je, da trlice sušiš po črevah, peč gloješ s svojim lenim hrbotom in na zadnjici kožo strojiš, kakor pa da kaj dela? Tesat bi šli, postopačil!” jim je glasno razlagal in jih zmerjal.

„Oh, saj imate čisto prav! Če plača delo, me njegovi grehi prav nič ne brigajo. Našega pošljem, če ga za ušesa vlečem!” je hitela Lesarka. In ne zastonj. Bergamaška je natočil kozarček grenktga za vse ženske slabosti in pomignil na taho, da ima klobase.

„Saj gospod sam pridigajo, da se bo uneslo samo!” je s poželjivimi očmi prikimala Malka. Ko je po požirku gorkega obrisala usta, je dejala: „Tudi naš bo šel! In naj ga vidim še enkrat z Jako ali Gravnarjevim, ne bo spal za pečjo!”

„Strah, strah, mati, strah je božji dar!”

Tako je Bergamaška zbiral za Mora stranko lačnih, požrešnih, potuhnjениh klečeplazcev, ker je njemu vino stalo v kleti in ni bilo pivca v hišo.

Odkar je Moro Filipa obstrelil, je čutil fant vedno večje sovraštvu

DEKLETA PRIDEJO!

NAŠA OBJAVA O DEKLETIH
pretekli mesec je vzbudila veliko pozornost. Cel šop pisem je prišlo na oba dana naslova. Celo iz zelo oddaljenih in samotnih krajev.

Večina dopisnikov je pa objavilo nekoliko napačno razumela. Moramo povedati, da nismo imeli name na – ustanoviti posredovalnico za ženitve! Saj bi bilo to menda prav dobro delo, nič ne rečemo. Žal nam pa čas in razmere tega ne dopuščajo.

Zato moremo sprejeti ponudbe za sprejem zadnjič naštetih deklet le iz mest kot so: Sydney, Melbourne, Brisbane, Adelaide . . . , kjer so katoliški imigr. uradi brez skrbi, da bodo kmalu našli dekletom službe. Ponovno prosimo, da se nam javijo iz teh mest zlasti družine, ki imajo lasten dom.

Dekleta pridejo! Pridejo na odgovornost Rev. Tierneya, čigar naslov je v prejšnji številki. Videl je zanimanje, pa je uredil, da pridejo. Kdaj, to je seveda še vprašanje. Nekatere bodo šle takoj po prihodu v službo, druge bo treba za čas kam vtakniti.

Tistim, ki ste pisali in izrazili

željo, da bi si skušali med temi dekleti najti neveste, pa naslednja obljava:

Ko bodo dekleta tu, bomo vsaki posebej povedali, kdo se zanjo zanima. Dobila bo njegov naslov. Ostalo bomo prepustili dekletom, če katera hoče stopiti z dotednjim v pismene zvez.

Sodimo, da je to najbolje, kar moremo napraviti.

Ta objava velja vsem namesto osebnih pisem. Saj se niti še ne spoznamo vkuju prejetih pisem, ki še kar naprej prihajajo . . .

Končna opazka:

Iz tega primera je jasno, da bi neki resen in pameten človek lahko napravil mnogo dobrega, če bi ustanovil nekak urad, ki bi posredoval pismeno spoznanje med fanti in dekleti, ki sami in same ne vedo, s kom bi se skušali seznaniti v surho ženitve. Vidimo, da je to zelo resen problem in bi ga bilo treba tudi zelo resno vzeti.

Če je kdo – moški ali ženska – voljan pri tem poprijeti, naj se zglasí podpsanemu za posvetovanje, kako bi moglo do česa takega priti.

—P. Bernard.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Pozdravljeni, dragi otroci!

Najprej novico! Danes vam povem izid naše nagradne uganke. Prej pa preberimo pismo Anemarije Haborjeve. Čujte:

„Ker tudi jaz rada čitam vse povestice, tako sem tudi Vašo v Kotičku. Kaj je Gospod Bog dal čričku? Jaz mislim, da mu je dal dar lepega petja v jeseni, ko zori grozdje. Toliko vem iz neke pesmi, ki jo včasih slišim od moje mame, ko poj:

Že čriček prepeva,
ne more več spati,

v trgatev veleva,
spet pojdemo brat.

Prav lepe pozdrave vsem čitateljem po Avstraliji.”

Živila naša Anamarija! Da, njenina in Danilina misel je prava. Zato dobi Danila 10 šilingov, Anamarija pa mladinsko knjigo „V kraljestvu lutk.” Obema deklama čestitamo, ali ne, dragi otroči?

In danes? Da, znova vam bom povedala povestico, samo to je, da ne bom povedala cele, ker je predolga za prostor, ki nam je odmerjen. Poslušajte:

„Kaj se odloči? Zaradi tesanja?” je zahreščala storka. „Filip, dvigni se, da te slišim!”

In stopil je čisto k postelji.

„Nocoj, mati, na Bregarjevem skednju!”

„Da se reši?” je vprla vanj svoje žive oči in ga oprijela za roko. Filipa je stresel mraz. „Kakor smrt”, je pomislil, ko je tipal njene skele.

„Tam se reši!” je potrdil.

„A tako nocoj!” se je pomirila; kakor bi bila zlezla spet sama vase. Filip se je odpravil iz sobe.

„Filip!” je hreščala storka. „In Moro tudi pride? Da, da, Moro tudi pride!”

Dvignila se je z naporom iz postelje: ker ni bilo nikogar, je poiskala na peči raševno krilo in se opotekla skozi vrata.

„O, Moro tudi pride in sin pride!” je kimala sama sebi zadovoljno in se vlekla z veliko silo naprej. „Pa ga bom videla, pa ga bom videla, sina!” je šepetalna.

Ko je Filip vstopil, so bili fantje že zbrani, Jaka je ravno obešal svetilko na osušnico.

„Rekla sva v Filippom”, je začel Jaka, „da se snidemo, da se pogovorimo. Zvedela sva, da so med vami nerje. Za groš se proda prihajaču, za žemljo hudiču. Še to manjka, da greš k iblajtarju, da ovadiš svojega brata, kdor se kujaš. To mi povej, ali ni mogoče čakati še par dni, da se vse steče, kakor gre. Če si lačen, ti prepustim svojo žlico, samo ne posojaj hudiču hrbita, da bi plezel na tvojo peč!”

Med fanti je začelo vreti, v kotu se je razgibalo in čula se je ostra grožnja:

„Zmerjal ne boš!”

„Prav”, je s prstom pokazal Jaka na rdečelasega fanta v kotu, „ravno ti, Mence, si tak. Že kontrabantil si, le če je bilo vse varno, zdaj pa siliš k vragu na tlako.”

„Sapruduš, če misliš zmerjati!” je ponovil Mence.

„Zmerjati pa nel!” je vršalo med fanti v kotu. „Saj nismo več uči! Ali boš stradal, če ni nikjer denarja. In ali moreš zdaj kontrabantiti v tem vremenu in je že sneg na meji. Pusti nas s svojim prisegovanjem, moke daj!” so vpili vse križem in silili naprej. „Puli se ti z Morom, nam ne nese!”

Med Filippom in Jakom pa je stala nepremično vrsta dvajsetih fantov,

PEKLENŠČEK Z BELIM REPOM.

Peklenšček je pokukal skozi drobno špranjo na vrt Boga Očeta. Pod jablano so se igrali zlatolasi angelčki. Nenadoma je nekdo zavpil:

„Hej, kaj počenjaš tukaj?”

Peklenšček je skočil pokonci in opazil Bogu Očetu.

„Kaj počenjaš tukaj?” ga znova vpraša Gospod.

„Opazujem.”

„Kaj opazuješ?”

„Tvoje angelčke v nebeskem vrtu opazujem. Tako rad bi se nekoliko poigral z njimi. Dovoli mi, da stopim noter.”

„Nemogoče,” odgovori Bog. „Kdaj si pa slišal, da bi peklenšček smeli prihajati v nebeški vrt?”

„Toda jaz sem eden malih peklenščkov. Nič slabega ne bom storil, pusti me noter, Očka Bog.”

„Nemogoče! Kaj naj bi delal črni peklenšček med belimi angelčki!”

„Robidnice jim bom obiral in jih jim metal v usta, da jim roke ne postanejo črne. Nazadnje tudi nisem ves črn. Repič imam bel.”

Očka Bog je pogledal njegov repič.

„Zanimivo! Odkod tebi tak repič?”

„Povedal ti bom, očka Bog, samo nikar se ne razjezi na angelčka.”

„Na kakšnega angelčka?”

„Na svojega, na tistega najmanjšega. Nekoč je skočil tamkajle na ograjo nebeškega vrta. Eden od peklenščkov ga je opazil, zagnal kamen, naravnost vanj. Angelček pa — puf — padel je. Milo je zajokal. Ni mogel poleteti v nebeški vrt. Oprijel sem se ograje, stegnil svoj rep in rekел: Mojega repa se oprimi. Do vrha ograje te vzdignem in vržem na vrt.”

Tako sva naredila. Ko sem ga vrgel, je dejal:

Bog te poživil! Za to uslugo naj ti pobeli rep, da se boš razlikoval

od hudobnih peklenščkov. Od takrat imam bel rep. Daj, očka Bog, da smem stopiti noter.”

Gospod se je nasmehnil in dejal:

„Vidim, da nisi kakor drugi peklenščki, toda peklenšček si vendarle. Ko postaneš popolnoma bel, ti bom dovolil vstopiti.”

„Kako naj postanem popolnoma bel?”

„Tako, da storiš dobro delo na zemlji.”

„Kakšno dobro delo?”

„Sam moraš vedeti, kakšno. Spustil te bom na zemljo in sam glej, kaj boš počel.”

Gospod Bog je spustil zlato lestivo od nebeškega vrta do zemlje. Po njej je peklenšček z belim repom zlezel navzdol naravnost k najbolj znanemu mojstru, ki je delal najlepše igračke . . .

* * *

In potem? Zvedeli boste prihodnjič, otroci moji. Za danes pa še sto pozdravčkov vsem, prav posebej Filipičevim v Blacktownu, malemu Alfredu v Melbournu in zlati Sonjici v Manliju. Na svidenje! — Neva.

SMEŠNICE

Profesor je napisal nov slovar. Hvalili so ga in mu čestitali.

„Moralo je biti prav težko delo, kajne, gospod profesor? Toliko besedi spraviti skupaj.”

„O, ni take sile. Kakor bi se pogovarjal z ženo. Začeti je treba, potem beseda da besedo.”

* * *

Tisti večer sta imela iti na ples.

On je bil že davno pripravljen in je nestrpno čakal, kdaj bo tudi ona oblečena in nališpana. Naposled se je le prikazala.

„Pojdeva. Ali si pripravljen?”

„Sem bil že davno, pa zdaj nisem. Počakaj, da se znova obrijem.”

ki so nosili mah za jaslice, stiskali pesti in so čakali, da jim Jaka namigne. Tudi Filip je bil pripravljen, da odbije napad.

„Fantje”, je začel, „če smo držali do zdaj, bomo še naprej!”

„Le zdrži, mi ne maramo. Stradaj, če hočeš, mi gremo!”

In res se je odlučila skupina iz kota in se pomaknila proti vratom. Tistikrat je v Filippu zavrelo, skočil je k vratom, izdrl kos železa iz starega trama in zagrozil:

„Kdor odide, pre-preden smo se zmenili do konca, pojde čez mene!”

Fantje so osupnili, le rdečelasec se je zasmejal. Filipa je pogrelo in zagnal se je proti njemu: v tistem hipu so se vrata odprla in hripav klic kakor iz groba je udaril v skedenj:

„Kaj je z Morom? Ali je, Filip, ali je?” Čez prag je omahnila stara Gravnarka. Za hip je nastala zmeda. Filip je priskočil in jo dvignil. Starka je vihtela roko in ob slabi svetilki se je zdela kakor smrt.

„Sram vas bodi!” je hropela. „Vedomca imate v vasi in kri nam pije. Kdo mu je prvi glavo strl? Moj sin; Filip pa je, da ga je lahko sram!”

Zagrgralo ji je v prsih, zavalovila je z rokama po zraku in bruhnila z vso silo:

„Hulje ste, pasjereci ste, o, o, o!”

Kakor da jo je nekdo izpodrezal: glava ji je udarila na prsi in roke so ji obvisele ob strani. Ko se je Filip dobro zavedel, je držal svojo staro mater mrtvo v rokah.

Nepopisna tišina je zavladala med fanti.

Ob premolku je pogledal Filip po fantih okoli in okoli.

„Le pojrite tesat: drugo uredim jaz sam!” Njegov obraz je dobil ostro začrtane poteze.

Mence je stopil bliže in dejal z lokavim pogledom:

„Jaz pojdem!”

„Če vrvi grizem, ne pojdem!” je dejal drugi.

„Ne pojdem!” se je oglasila skupina v kotu.

„Jaz pa pojdem!” je še ponovil Mence.

„In pasji rep si obesi za znamenje na klobuk!” je zaklical nekdo za njim.

Filip in Jaka sta nesla domov mrtvo Gravnarko. Bilo je to tretji večer, odkar je Zvirk izkopal svojo hčer iz nezognanega groba in jo nesel na svoj dom.

(Dalje.)

STANDARD PAKETI

*slovenske tvrdke: Dr. J. KOCE,
G. P. O. Box 670, PERTH W. A.*

Bozic je pred vrti! Standard paketi tvrdke Dr. J. Koce so najlepse, najboljse in najhitrejse Bozicno darilo, ki ga morete poslati Vasim dragim doma. Moja tvrdka Vam daje garantirano najboljse blago po zmernih cenah.

K vsakemu Standard paketu lahko dodaste 3 pare najboljih Nylon nogavic Dupont po ceni 11/6 za 1 par.

St. 21	1 kg kave Santos extra prima	1 kg rozin	St. 41	Paket specerijskega kolonijalnega blaga
2 kg sladkorja v kockah	1/4 kg cokolade svicarske	3 kg kave Santos extra prima	3 kg kave Santos extra prima	
1/4 kg caja Ceylon	200 gr popra v zrnju	1 kg cokolade svicarske	3 pari Nylon Dupont nogavic Ia	
1/4 kg popra v zrnju	200 gr caja Ceylon	1 kg kakao holandski	3.10 kg £ 5.0-0	
4 1/2 kg	100 gr cimenta	1/2 kg caja Ceylon	St. 57	
	200 gr Palmolive	1/4 kg popra v zrnju	3 kg kave Minas prima	
£ 3-3-6	25.20 kg £ 7.2-0	kg cimenta	10 kg sladkorja kristal	
St. 22	1 kg kave Minas Ia	1/4 kg nageljnovih zbic (klinckov)	13 kg £ 4.8-0	
3 kg sladkorja kristal	1 kg kave Minas Ia	100 gr oreskov, celih	St. 58	
1/4 kg caja Ceylon	5 kg sladkorja kristal	2 kg rozin	3 kg kave Santos extra prima	
200 gr mila Palmolive	10 kg bele moke 00	1 kg ruhih fig	5 kg riza Carolina Ardizzone	
4.45 kg	1 kg rozin	1 kg dateljnov	5 kg spageti "Napolitano"	
	10 kg riza Carolina Ardizzone	12 oz orig. limonovega praska	5 kg sladkorja kristal	
£ 2-0-0	5 kg spaghetti la	1 kg sira Parmezan, starega	18 kg £ 6.8-0	
St. 23	1 kg olja olivnega	11.75 kg £ 9.10-0	St. 59	
3 kg gave Santos extra prima	1 kg mila za pranje	St. 42	3 kg kave Santos Fancy	
3 kg sladkorja v kockah	1/4 kg mila Palmolive	45 kg bele moke 00	5 kg riza Carolina Ardizzone	
3 kg riza Zlato Zrno	1/4 kg popra v zrnju	2 kg kakao holandski	1/4 kg caja Ceylon	
9 kg	1/4 kg caja Ceylon	1/4 kg popra v zrnju	1/4 kg popra v zrnju	
	35. kg £ 7.5-0	200 gr mila Palmolive	8 1/4 kg £ 5.10-0	
St. 24	1 kg kave Santos extra prima	11.75 kg £ 12.10-0	St. 60	
6 kg sladkorja kristal	2 kg kave Santos extra prima	45 kg bele moke 00	3 kg kave Santos extra prima	
2 kg riza Zlato Zrno	5 kg sladkorja kristal	17 kg svinske masti	3 kg riza Carolina Ardizzone	
9 kg	5 kg bele moke 00	62 kg £ 9.0-0	3 kg spageti Fedelini	
	1 kg rozin	St. 44	3 kg bele moke (00) najboljse	
£ 2-16-0	5 kg spaghetti la	90 kg (2 vreci) bele moke	3 kg sladkorja kristal	
St. 25	1 kg riza Zlato Zrno	00 £ 8.4-0	3 kg sladkorja kristal	
2 kg riza Carolina Ardizzone	1 kg sira Parmezan, starega	St. 45	18 kg £ 6.0-0	
4 kg sladkorja kristal	2 kg olje olivno	17 kg svinske masti	St. 61	
1/2 kg rozin	100 gr popra v zrnju	62 kg £ 9.0-0	3 kg kave Santos extra prima	
1/4 kg popra v zrnju	100 gr cimenta v prahu	St. 44	1 kg cokolade, svicarske	
1/4 kg caja Ceylon	100 gr caja Ceylon	90 kg (2 vreci) bele moke	5 kg sladkorja v kockah	
9 kg	200 gr mila Palmolive	00 £ 8.4-0	9 kg £ 5.0-0	
	33 1/2 kg £ 10.0-0	St. 45	St. 62	
St. 26	2 kg kave Minas Ia	17 kg svinske masti	100 lbs (v dvojni vreci) bele moke	
10 kg sladkorja kristal	1/2 kg cokolade	45 kg (1 vreca) bele moke	(00) najboljse	
1/4 kg popra v zrnju	1/2 kg kakao holandski	00 £ 4.2-0	3 kg kave Santos extra prima	
1/4 kg caja Ceylon	1/4 kg popra v zrnju	St. 47	5 kg riza Carolina Ardizzone	
13 1/2 kg	100 gr cimenta v prahu	3 pare Nylon Dupont Ia,	10 kg sladkorja kristal	
	200 gr mila Palmolive	60/15 Den £ 1.15-0	63 kg £ 9.10-0	
£ 5.5-0	5 kom vanilije	z vkljuceno postnino.	St. 63	
St. 27	1 kg kave Minas Ia	St. 48	10 kg bele moke (00) najboljse	
10 kg sladkorja kristal	1/2 kg caja Ceylon	4 1/2 kg svezih pomoranc Ia £ 1.16-0	10 kg sladkorja kristal	
2 kg riza Zlato Zrno	1/2 kg cokolade	St. 49	10 kg spageti "Napolitano"	
1/4 kg popra v zrnju	1/2 kg kakao holandski	9 kg svezih pomoranc Ia	10 lbs svinske masti	
1/4 kg caja Ceylon	100 gr popra v zrnju	1 kg Ananas v konzervi (kot	5 kg riza Carolina Ardizzone	
18 1/2 kg	200 gr mila Palmolive	svaze)	2 kg kave Santos extra prima	
	5 kom vanilije	10 kg £ 4.2-0	1 kg mila za pranje	
£ 4.2-0	35.10 kg £ 8.15-0	St. 50 Paket z okrepcevalno hrano	1 kg toileta mila Palmolive	
St. 28	2 kg kave Santos extra prima	za dojencke, otroke, stare in bolne ljudi.	44 kg £ 10.10-0	
8 kg sladkorja kristal	2 kg kave Santos extra prima	1/4 kg Ovomaltine	St. 64	
7 kg riza Carolina Ardizzone	10 kg sladkorja kristal	1/4 kg "MILIO" Nestle	5 kg polenovke (orig. norveske)	
1 kg rozin	10 kg bele moke 00	1/4 kg Fosfatne moke "Faliere"	2 kg olivenega olja	
18 kg	10 kg spaghetti la	1/4 kg mleene moke Nestle	3 kg kave Santos extra prima	
	5 kg riza Zlato Zrno	14 oz kond. polnomastnega mleka	2 kg sladkorja v kockah	
£ 5.7-0	1 kg rozin	100 gr mesnega ekstrakta "Cirio"	1/4 kg popra v zrnju	
St. 29	1 kg mila za pranje	2 1/2 kg £ 2.14-0	1/2 kg cimenta	
10 kg sladkorja kristal	500 gr cokolade svicarske	St. 51 Londonski Tekstilni paket A.	1/2 kg caja Ceylon	
2 1/4 kg (5 lbs) svinske masti	200 gr caja Ceylon	3 m originalnega angleškega volne	1 kg cokolade, svicarske	
2 kg olja olivnega	200 gr mila Palmolive	negra blaga za mosko oblike s kom	1 kg mleka v prahu	
1/2 kg rozin	100 gr popra v zrnju	pletno podlogo	2 kg riza Zlato Zrno	
1/4 kg popra v zrnju	45 kg £ 10.7-0	£ 12.0-0	5 kg kom vanilije	
18 kg	St. 38	St. 52 Londonski Tekstilni paket B.	19 kg £ 11.10-0	
	3 kg kave Santos extra prima	3 m originalnega angleškega volne	St. 65	
St. 30	8 kg sladkorja kristal	stofa za zensko oblike,	3 kg kave Minas prima	
1/4 kg (5 lbs) svinske masti	15 kg bele moke 00	6 m poplina, 6 m flanele in 1 par	5 kg riza Carolina Ardizzone	
5 kg riza Zlato Zrno	5 kg spaghetti la	Nylon Dupont nogavic Ia £ 14.0-0	5 kg sladkorja kristal	
1 kg olja olivnega	5 kg riza Zlato Zrno	St. 53 Steyr-Puch kolo ("Tourenad") kom	2 kg sladkorja v kockah	
1/2 kg cokolade	2 kg spenicnega zdoba	pletno, to je z vzorcem, torbico z	2 kg mila za pranje	
.150 gr popra v zrnju	3 kg olje olivno	orodjem, sesalko (pumpo), dinamo	2 kg riza Zlato Zrno	
.200 gr caja Ceylon	1 kg rozin	svetlik, "ocesom" prtljaznikom in	5 kg kom vanilije	
18.10 kg	1/2 kg mila Palmolive	kljucavnico	St. 54 £ 19.0-0	
	1/2 kg caja Ceylon	a) 3 kg kave Mocca £ 3.19-0	24.75 kg £ 8.8-0	
£ 5.18-0	1/4 kg popra v zrnju	b) 3 kg kave Santos fancy £ 3.10-0	St. 66	
St. 31	45 kg £ 11.0-0	c) 3 kg kave Santos prima £ 3.4-0	3 kg kave Santos extra prima	
1 kg kave Santos extra prima	St. 39	d) 3 kg kave Santos, navadne £ 2.18-0	10 kg sladkorja kristal	
10 kg sladkorja kristal	45 kg bele moke 00	e) 3 kg kave Minas £ 2.14-0	1 kg rozin	
5 kg riza Zlato Zrno	10 kg sladkorja kristal	St. 55 3 kg kave Mocca	1/2 kg popra v zrnju	
5 kg bele moke 00	17 kg svinske masti	1/2 kg caja Ceylon	1 kg mleene cokolade svicarske	
2 1/4 kg (5 lbs) svinske masti	5 kg kave Santos extra prima	1/4 kg riza Zlato Zrno	1/2 kg olivenega olja	
1/2 kg rozin	5 kg riza Zlato Zrno	St. 56 10 kg kom vanilije	10 kom vanilije	
100 gr popra v zrnju	5 kg spaghetti la	27.50 £ 10.10-0	£ 10.10-0	
100 gr caja Ceylon	200 gr cokolade svicarske	Po najnovejših predpisih mora vsak prejemnik paketa placati takoimenovan "Kolektarno takso", ki znosa 220 dinarjev, kar bo doma tudi za najmanjši paket vsak rad placati. Z ozirom na tako majhno takso, smo misljena, da ni treba se posebej posiljati denar za njegu placilo. Ce pa kdo le zeli, smo mu tudi v tem pogledu pripravljeni ustrezti.		
100 gr cimenta v prahu	200 gr caja Ceylon	ZASTOPNIK FIRME ZA N.S.W.:		
2 kom vanilije	200 gr popra v zrnju	MR. R. OLIP, 44 Victoria St., Potts Pt.,		
25.10 kg	100 gr cimenta v prahu	SYDNEY, N.S.W.		
	87 kg £ 14.15-0			
St. 32	St. 40			
2 kg kave Santos extra prima	5 kg polenovke (orig. norveski S stockfish)			
10 kg sladkorja kristal	10 kg sladkorja kristal			
5 kg riza Zlato Zrno	5 kg bele moke 00			
5 kg bele moke 00	10 kg cokolade svicarske			
2 1/4 kg (5 lbs) svinske masti	5 kg riza Zlato Zrno			
1 kg rozin	5 kg spaghetti la			
1/2 kg cokolade svicarske	2 kg kave Santos extra prima			
1/2 kg caja Ceylon	2 kg holandskega sira (cel hlebec)			
1/4 kg popra v zrnju	1 kg rozin			
1/2 kg mila Palmolive	2 kg mila za pranje			
1/4 kakao holandski	1/2 kg mila Palmolive			
25 kg	1/2 kg caja Ceylon			
	1/4 kg popra v zrnju			
£ 8.0-0	43 kg £ 11.10-0			
St. 33				
3 kg kave Santos extra prima				
5 kg sladkorja kristal				
5 kg riza Carolina Ardizzone				
10 kg bele moke 00				

ZASTOPNIK FIRME ZA N.S.W.:

MR. R. OLIP, 44 Victoria St., Potts Pt.,
SYDNEY, N.S.W.